

S. Sayısı : 121

Devlet Havayolları umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/91)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1705

27 . V . 1943

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

Devlet Havayolları umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı maddeler ilâvesine dair Münakalât vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22 . V . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

Devlet Havayolları umum müdürlüğünün teşkilât ve vazifelerine dair olan 3424 sayılı kanun 31 . V . 1938 tarihinde kabul buyurulmuş ve aradan beş sene geçmiştir. İdarenin bu müddet zarfındaki faaliyetinin geniş miyasta artmış olmasına rağmen; bugüne kadar karşılanması zaruri olan yeni ihtiyaçları kanuni hükümlerle temin edilememiş ve bu yüzden mümassili idarelerdeki memur kadrolarıyla teadülü kalmamış olduğundan idare muhtaç bulunduğu elemanları bulmakta müşkülâta mâruz kalmaktadır.

Bu itibarla ilişik kanun projesi hazırlanmış ve bu teşkilâtın istilzam ettiği masraflar 1943 mali yılı Devlet Havayolları bütçesine konulmuştur. Lâyihanın birinci maddesi 3424 sayılı kanuna bağlı olup 3822 numaralı kanunla Devlet memurları maaşlarının tevhit ve teadülüne dair olan kanun esasları dahilinde dereceleri tesbit edilen kadroların mümassili idarelerdeki kadrolara göre tadilinden ibaret bulunmakta ve bu değişiklik te yine asgari bir kadro gözönünde tutulmuş bulunmaktadır.

Bu arada; hava seferlerinin emniyete alınması ve meslekî vazifinin intizamla cereyanı için tayyare istasyonlarını idare edecek elemanların nihayet yer hizmetine nakledilmiş hava mensuplarından intihap olunması veya uzun müddet tayyare meydanlarında çalışarak bu alanların matlup şekilde hizmetine vukuf peyda etmiş kimselerden seçilmiş olması iktiza etmekte olduğu halde; kanunlarımızın koyduğu takyidat karşısında bu evsafda bulunan kimselere meslekî ehliyetleri ve vazifelerinin ehemmiyetiyle mütenasip bir ücret verilmediğinden bunlar idareye intisap etmeye râğbet etmemekte veya vazife alanlar bir müddet sonra haricte daha fazla ücret bularak idareden ayrılmaktadırlar. Bu mahzuru bertaraf etmek üzere meydan müdürlükleri kadrosu müteferrik müstahdemler kadrosuna ilâve olunmuş ve teşkilât kadrosundan çıkarılmıştır. Bu maksadı teminen lâyihanın ikinci maddesi tanzim edilmiştir.

Diğer taraftan; bugünkü dünya hâdiseleri içinde havadan yapılan nakliyattan sulhte ve harpte temin edilecek menfaatlerin ne derecede mühim olduğu tecrübelerle sabit olmuştur. Bu ka-

dar ehemmiyet kesbeden hava münakalâtının yurdumuzda da süratle inkişafını temin edebilmek için idarenin her şeyden evvel yetişmiş ve bilgili pilot; uçuşu telsizci ve uçuşu makinist gibi bil-hassa uçuşu elemanlara şiddetle ihtiyacı vardır.

Bu elemanlar hâlen orduda yetiştirilmekte olduğundan idare; faaliyetini idame ve inkişafını temin edebilmek için gereken uçuşu elemanları bizzat münhasıran ordudan yetişmiş olanlardan temin eylemek mecburiyetinde bulunmaktadır. Filvâkı; bugün idarenin uçuşu personel kadrosunda bulunanların hemen kâffesi, uzun müddet orduda hizmet etmiş gediklilerdir. Bunlar orduda kaldıkları takdirde 3485 sayılı kanun hükümlerine tevfikân yirmi senelik hizmet müddetlerini ikmal ettikten sonra haiz oldukları gedikli veya başgedikli rütbesine göre tekaüde istihkak kesbetmektedirler. Halbuki mecburi hizmetlerini ifa ettikten sonra kendi arzuları ve Genelkurmay başkanlığının muvafakatı ile idareye intisap eden gedikliler 3424 sayılı Devlet Havayolları Teşkilât kanununun 4 nci maddesi mucibince Devlet Demiryollarına ait 2454 sayılı kanunla o kanuna ek 2904 sayılı kanun hükümlerine göre tekaüde tabi tutulmakta ve bu itibarla : Orduda mesbuk hizmetleri tekaütlüklerinin hesabında nazarı itibara alınmamakta olduğundan bu uçuşu eşhas; Ordu da haiz oldukları hak ve salâhiyetlerin idare tarafından da tanınmış olmasını görmedikçe Devlet Havayolları hizmetine intisaptan çekinmektedirler. Bu mahzuru izale etmek üzere hava mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki 3485 sayılı kanunun bir kısım maddelerinden istifade edilmesi düşünülmüş ve bu maksatla mevcut hükmü tevsiân hazırlanan lâyihanın üçüncü maddesi tasvip buyurulduğu takdirde bu mahzurun da önüne geçilebileceği kanaatine varılmıştır.

Nakliyat usul ve şartlarını ve işletmeyi alâkadar eden hususların meslekî ve teknik vazifelere taallük etmesi hasebiyle bunların mesuliyet ve salâhiyet bakımından Umum müdürlüğe tesbit ve vekâletin tasdikına arz edilmek suretiyle tekemmül ettirilmesi lüzumlu görülmüş ve esasen memurların tâyin ve terfilerine ait olan cihetlerle nakliyatın tanzimi yekdiğerinden ayrı meseleler bulunduğundan 3424 sayılı kanunun 6 ncı maddesi ilişik lâyihada ayrı ayrı iki madde olarak yazılmıştır. (Madde 4 ve ek madde 2)

Uçuşcuların sıhhi sebeplere binaen uçuştan menedilmeleri halinde idarenin orduda olduğu gibi yer hizmeti kadroları geniş olmadığından bunların mümkün mertebe mağduriyetlerinin telâfisi maksadiyle idarede münhal herhangi bir vazifeye tâyinleri halinde uçuşculukta almakta oldukları ücretin bazen dörtte birine kadar bir ücretle çalıştırılmaları zarureti hâsıl olmakta ve bu hal ise bütçesini evvelki durumuna göre tanzim etmiş olan bu kabil kimselerin maddî mahrumiyetlere duçar olmamalarını kısmen olsun telâfi etmek düşüncesiyle ve 3485 sayılı kanunun 4 nci maddesi esaslarına tevfikân bunlara da ayrıca bir tahsisat verilmesi muvafık olacağı mülâhaza edilerek lâyihanın birinci ek maddesi bu maksadı teminen hazırlanmıştır.

Devlet Havayolları kadroları vilâyetlere taksim edilmiş olmaksızın merkeze bağlı olarak toplu bir halde istihsal olunmakta ve vilâyetlerde peyderpey meydanlar tesis edilerek işletmeye açıldıkça o meydanlara muktazi personel merkez kadrolarında istihdam olunanlardan tefrik ve mahallerine izam olunmaktadır. İzam kılındıkları meydanlarda daimî surette vazife görecek bu memurlara bir taraftan aile harcahlarının verilebilmesi ve diğer cihetten şeklen vaziyetlerinin muvakkat memuriyet mahiyetinde telâkkisi ile fuzulen ikamet yevmiyesi itasına imkân verilmemesi maksadiyle lâyihaya üçüncü ek madde ilâve olunmuştur.

Teklif edilen projenin 6 ncı maddesi ilga olunan hükümleri 7 ve 8 ncı maddeleri ise projenin meriyet ve tatbikına memur olanları tesbit etmekte bulunduğundan bu maddeler ayrıca izah edilmemiştir.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Esas No. 1/91

Karar No. 7

16 . VI . 1943

Yüksek Reisliğe

Devlet havayolları umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair Münakalât vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 27 . V . 1943 tarih ve 6/1705 sayılı tezkeresiyle Meclise arzolunan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Münakalât vekili ve Havayolları umum müdürü huzuriyle okunup müzakere edildi.

Havayolları vazifelerinin gitgide artması dolayısıyla 31 . V . 1938 tarihinde kabul edilmiş bulunan teşkilât kanununda bazı değişiklik yapılması ve diğer devair kadrolariyle teadül edecek şekilde kadro ve derecelerinin arttırılması zarureti hakkındaki Hükümet mucip sebeplerindeki mütalâalar yerinde görülmüş ve maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde : Umum müdürlük ve umum müdürlük kalemindeki memur ve derece ve maaşları Hükümet teklifinde olduğu gibi kabul edilmiş ve fakat hava nakliyatı işlerinin ehemmiyetini gözönünde tutan Encümenimiz kadrolarda mevut bütün yirmi liralık memur ve kâtip ücretlerinin 25 liraya çıkarılmasını muvafık bulmuştur.

Vazife itibariyle birbirlerinden tamamen müstakil bulunan meydanların inşa ve tamiratı işleriyle meşgul olacak inşaat fen heyeti ile tayyarelerin tamirat ve bakımıyla meşgul olacak tayyare fen heyetinin umum müdürlüğe bağlı müstakil iki fen heyeti halinde teşkili maslahata uygun görülmüş ve Hükümet de Encümenin bu noktai nazarına iştirak etmiştir. Bunların kadroları ilişik (1) numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Bu kadroları gözden geçirirken Meclisin zaman zaman tezahür eden arzusuna uyularak Encümenimiz bu idarenin esaslı ve daimî bünyesinde mevut olması lâzımgelen (2) numaralı cetveldeki ücretli memurları da maaşlı kadroya geçirmek zarureti duymuş ve bu suretle Hükümetin (2) numaralı cetveli ortadan kaldırmıştır.

Şu kadar ki, bu (2) numaralı cetvelde mevut meydan mütehasısının hikmeti vazı anlaşılammış ve umum müdürlüğün bu husustaki izahatı da Encümenimizi tatmin etmemiş olduğundan kadrodan çıkarılmıştır. Bu cetveldeki iki fen memuru inşaat fen heyeti kadrosuna ilâve edilmiş, fen heyetlerinin ayrılmaz bir cüzü olan ve her nasılsa Hükümet cetvelinde unutulmuş olan bir ressam da bu kadroya ilâve olunmuştur.

İşletme müdürlüğü kadrosu aynen kabul edilmiş ve yalnız mümeyyiz unvanı memurluğa tahvil edilmiştir.

Zatışleri, levazım, muhasebe ve hasılat ve tarife müdürlükleri kadroları aynen kabul edilmiş fazla ve büyük unvanların fiili çalışacaklar adedini azaltması dolayısıyla bu kadrolarda müdür muavinliği şef, ve mümeyyizliği de memur unvaniyle tavsif etmeği Encümenimiz daha muvafık bulmuştur. Bunların kadroları ilişik (1) numaralı cetvelde görülmektedir.

İdare hekimliği kadrosu da hasta bakıcı hemşire maaşı 20 den 25 liraya çıkarılmak suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Encümenince kanun lâyihasına bağlanan (2) numaralı cetvel ihtisas cetvelini göstermekte olup bu cetvele tayyare ve telsiz mütehasıslarından başka inşaat fen heyetini teşkil eden yüksek mühendis ve mimarlarla fen memur ve ressamı da ilâve olunmuştur. Kendileri için önlerinde geniş bir istikbal sahası bulunmayan mühendis ve fen memurlarını ancak Nafia ve buna mümasil geniş teşkilâtlı idaredekilerden biraz fazla maaş vermekle hizmete almak inkâarı olacağı gözönünde tutularak bunların da ihtisas cetveline ilâvelerini Encümenimiz zaruri görülmüştür.

İkinci madde — 3822 sayılı kanunun ikinci maddesinde mezkûr pilot, makinist ve telsize ve saire gibi 3636 numaralı kanunun 19 ncu maddesine tabi tutulan memurlara Hükümetçe gösterilen ve Encümenimizce kabul edilen zaruret dolayısıyla meydan müdür, memur ve kâtiplerinin de ithalinden ibarettir.

Üçüncü madde — Ücretli memurlar maaş kadrosuna geçirildiğinden madde sadece müstahdemlerin Devlet Demiryolları Tekaüt kanununa tabi olacakları maaliinde tashihi edilmiştir.

Bundan başka ordudaki emsalleri gibi tayyare üzerinde çalışan uçuş personellerin bu hizmetlerinde geçirdikleri müddetin tekaütlükleri için bir buçuk misli sayılması muvafık görülmüş ve madde ona göre yazılmıştır.

Başka bir membaı olmadığına göre ordudaki me-buri hizmetlerini bitiren gedikli erbaşlardan istifade zaruretinde bulunan Devlet Havayolları idaresine bunların rağbetini temin için orduda geçirdikleri hizmetlerinin tekaütlüklerinde nazarı itibare alınması yerinde görülmüş ve fakat bunların (Malûliyete duşar olanlar hariç olmak üzere) bu haktan istifade edebilmeleri için en aşağı beş sene uçuculukta çalışmaları mecburi kılmıştır. Diğer taraftan bir gedikli erbaş orduda 24 sene hizmetten sonra 100 lira üzerinden tekaüt olduğuna göre ve Havayolları idaresinde tekaüt hakkını kazanmak için 25 sene hizmet zaruri olduğuna göre bu müddetin hitamında alacakları tekaüt ve yetim maaşının 100 lira ücret üzerinden tahsis esasının konması ordudaki gedikli erbaşları mecburi hizmetlerini bitirir bitirmez vazifelerini terke teşvik etme-

mek maksadına müstenittir.

Dördüncü madde aynen kabul edilmiştir.

Beşinci maddenin birinci ek maddesinin sonuna bu suretle verilecek mebalîğ yekûnu uçuculuktan aldığı miktarı geçemez denmekle hayat seviyeleri çok düşmemek için konmuş olan bu maddenin maksadı aşmaması temin edilmiştir.

İkinci ek madde aynen ve üçüncü ek madde ifade tashihatiyle kabul edilmiştir.

Altıncı madde ifade tashihatiyle kabul edilmiştir.

Yedinci madde bu kanun neşri tarihinden itibarı zaruri görülmüştür.

Sekizinci madde aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine sevk edilmek üzere Yüksek reisliğe sunuldu.

Nafia En. Reisi	M. M.	Kâtip
Eskişehir	Sivas	Isparta
<i>İ. Arukan</i>	<i>A. N. Demirağ</i>	<i>K. Aydar</i>
Afyon K.	Ankara	Edirne
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>A. Baytan</i>	<i>E. Demirağ</i>
Erzincan	Erzincan	İzmir
<i>A. S. İter</i>	<i>B. K. Çağlar</i>	<i>S. Epikmen</i>
Kars	Kars	Kayseri
Dr. E. Oktay	E. Demirel	M. Taner
Malatya	Niğde	Sivas
<i>M. Ş. Özpazarbaşı</i>	<i>H. Mengi</i>	<i>İ. H. Başak</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Esas No. 1/91
Karar No. 69

14 . VII . 1943

Yüksek Reisliğe

Devlet Havayolları umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 ve 3822 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve bu kanunlara bazı maddeler eklenmesine dair olup Başvekâletin 27 . V . 1943 tarih ve 6/1705 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafia encümeninin mazbatasıyla birlikte Encümenimizce teydi edilmiş olmakla Münakalât vekili Ali Fırat Cebesoy ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve Mali kontrol Umum müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Hava münakalâtında görülen inkışaflar Dev-

let Havayolları teşkilâtında genişlemeler yapılmasını zaruri kılmış ve bu maksatla hazırlanan lâyiha encümenimizce de esas itibariyle kabule şayan görülmüştür.

Müzakereye esas ittihaz edilen Nafia encümeni teklifinin birinci maddesine merbut cetvelde ücretli memuriyet kadrolarının maaşa geçirilmeleri esası kabul edilmiş olduğundan bazı vazifelerin hususiyetleri ve teknik bazı hizmetlere eleman temininde karşılaşılabilecek güçlükler ve maaşa geçirildikleri takdirde hâlen almakta oldukları ücreti alamıyacak olanla-

rum vaziyetleri müzakere mevzuu olmuş ve bu meselenin ücretli memurların maaşa geçirilmesi hakkındaki Yüksek Meclise sevkolunan kanunla esasından halledileceği düşünülerek şimdilik ücretli kadroların Hükümet teklifi veçhile aynen muhafazası maslahata daha uygun görülmüş ve Hükümet teklifinin birinci maddesi yazılış şekli düzeltilmek suretiyle kabul olunmuştur. Kezalik Nafia encümeninin bu cetvellerde yaptığı değişiklik bilûmum 20 liralık kadroların 25 liraya çıkarılmasından ve bazı unvan değişikliklerinden ibarettir.

20 liralık derecelerin barem kanununa göre lise mezunlarının bidayeten memuriyete alınırken alabilecekleri maaş derecesi olduğu ve idarenin 20 lirada terfia istihkak kesbetmiş memurları da bulunduğu nazarı itibare alınarak bu memurlara terfi imkânını bahsetmek için kademe tesisi mülâhazasıyla Nafia encümeninin kabul eylediği cetveldeki 9 aded 25 liralık kadrodan bir kısmı Hükümetin teklifi veçhile 20 lirada bırakılmıştır.

Unvan değişiklikleri için de baremdeki müadil unvanları esas tutan Hükümet teklifi daha uygun görülmüştür.

Devlet havayollarında hizmet eden uçucuların tekaütlük hizmet müddetlerinin hesabında bu sıfatla vazife gördükleri müddetin bir buçuk mislinin nazara alınacağı maksadını vuzuhla ifade edecek şekilde lâyihanın 3 neü maddesi yeniden kaleme alınmıştır.

Encümenimizce 5 neü madde olarak yazılan

Nafia encümeninin ek birinci maddesi metnine vuzuh vermek maksadiyle (bu suretle verilecek tahsisat ile alacakları aylıkları yekûnu uçuculukta aldıkları miktarı geçemez) ilâvesi yapılmıştır.

3424 sayılı kanunun tadil olunan maddeleri zikrolunduğu ve zaten iki maddeden ibaret bulunan 3822 sayılı kanunun 2 neü maddesi de değiştirilmiş bulunduğu cihetle Nafia encümeni ve Hükümet tekliflerinin 6 neü maddeleri tekerardan ibaret görülerek lâyihadan çıkarılmıştır.

Bu esaslar dairesinde yeniden hazırlanan lâyiha Umumi Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

Reis	Bu M. M.	Kâtip
Çorum	İstanbul	İstanbul
<i>I. Eker</i>	<i>H. Kortel</i>	<i>F. Öymen</i>
Amasya	Antalya	Aydın
<i>A. K. Yiğitoğlu</i>	<i>N. E. Sumer</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>
Bitlis	Çanakkale	Diyarbakır
<i>B. Osma</i>	<i>S. T. Arsal</i>	<i>R. Bekit</i>
Diyarbakır	Edirne	Hatay
<i>Ş. Uluğ</i>	<i>M. N. Gündüzalp</i>	<i>H. Selçuk</i>
İstanbul	İzmir	Konya
<i>I. H. Ülkmen</i>	<i>M. Birsal</i>	<i>Dr. S. Irmak</i>
Manisa	Mardin	Tokad
<i>F. Kurdoğlu</i>	<i>R. Erten</i>	<i>R. A. Sevengül</i>
Yozgad		Yozgad
<i>S. İçöz</i>		<i>A. Sungur</i>
Zonguldak		Zonguldak
<i>E. Erişirgöl</i>		<i>H. A. Kuyucak</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet havayolları umum müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı maddeler ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum müdürlüğü maaşlı memurlarının kadroları ilişik (1) sayılı cetvelde, daimî ücretli memurlarının kadroları ilişik (2) sayılı cetvelde ve bu kadrolardan ihtisas mevkiî olanlar da ilişik (3) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Umum müdürlüğünün tayyarelerinde müstahdem pilot, makinist, telsizci ve saire gibi mürettebatı ile meydan müdür, memur ve kâtipleri Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı kanunun 19 ncu maddesindeki müteferrik müstahdemler meyanında sayılır. Bunlar hakkında da Devlet demiryolları ve limanları İşletme Umumi idaresi memurları Tekait sandığı kanunu hükümleri tatbik olunur.

MADDE 3. — 3424 sayılı kanunun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Devlet Havayolları Umum müdürlüğü müstahdemlerinin ve maaşlı kadrolarda 3656 sayılı kanunun muvakkat 10 ncu maddesi mucibince ücretle istihdam edilenlerin tekaütlükleri hakkında Devlet demiryollarına ait Tekait kanunu hükümleri tatbik olunur. Bu müstahdemlerin aylıklarından kesilen yüzde beşlerle Devlet havayolları bütçesinden bu paranın bir senelik baliğma muadil tahsis edilecek meblâğ ve yüzde yarım malûliyet tazminatı karşılığı Devlet demiryolları tekaüt sandığına yatırılır. Devlet havayolları Umum müdürlüğünün tayyare üzerinde çalışan uçucu personelinin tayyare üzerinde geçirdikleri müddet, bir buçuk misli fiili hizmet senesine tekabül eder.

Ordudaki mecburi hizmetlerini bitiren gedikli erbaşlardan Devlet havayolları Umum müdürlüğüne pilot, uçucu telsizci ve uçucu makinist olarak tayin edilmiş ve edilecek olanların ordudaki müktesep hakları mahfuz tutulur. Bunlara ve yetimlerine yüz lira ücret üze-

NAFİA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Havayolları umum müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bazı maddeler ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 3424 sayılı kanunun ikinci maddesini değiştiren 3822 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Devlet Havayolları umum müdürlüğü maaşlı memurlarının kadroları ilişik (1) sayılı cetvelde ve bu kadrolardaki ihtisas mevkileri de ilişik (2) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 2. — 3822 sayılı kanunun ikinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Devlet Havayolları umum müdürlüğünün senelik bütçelerinde aded ve ücretleri gösterilecek olan pilot, makinist, telsizci ve saire gibi mürettebatıyla meydan müdür, memur ve kâtipleri Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı kanunun 19 ncu maddesindeki müteferrik müstahdemler meyanında sayılır.

Bunlar hakkında da Devlet Demiryolları ve limanları işletme umumi idaresi memurları Tekait sandığı kanunu hükümleri tatbik olunur.

MADDE 3. — 3424 sayılı kanunun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Devlet Havayolları umum müdürlüğü müstahdemlerinin tekaütlükleri hakkında Devlet Demiryolları memurlarına ait Tekait kanunu hükümleri tatbik olunur.

Bu müstahdemlerin aylıklarından kesilen yüzde beşlerle Devlet Havayolları bütçesinden bu paranın bir senelik tutarına muadil tahsis edilecek meblâğ ve yüzde yarım malûliyet tazminatı karşılığı Devlet Demiryolları tekaüt sandığına yatırılır. Devlet Havayolları umum müdürlüğünün tayyare üzerinde çalışan uçucu personellerinin geçirdikleri müddet; tekaütlük hesabında bir buçuk misli fiili hizmet sayılır.

Ordudaki mecburi hizmetlerini bitiren gedikli erbaşlardan; Devlet Havayolları idaresinde pilot, uçucu telsizci, uçucu makinist olarak tayin edilmiş ve edilecek olanların ordudaki müktesep haklarından istifade edebilmeleri için Havayolları idaresi emrinde en az beş sene müddetle uçuculuk hizmetlerinde çalışmaları şarttır.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Havayolları umum müdürlüğü teşkilâtı hakkındaki 3424 ve 3822 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması ve bu kanunlara bazı hükümler ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 3822 sayılı kanunun 1 nci maddesine bağlı 1, 2, ve 3 sayılı cetveller kaldırılmış ve yerlerine bu kanuna bağlı 1, 2 ve 3 sayılı cetveller konulmuştur.

MADDE 2. — 3822 sayılı kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Devlet Havayolları umum müdürlüğünün Tayyarelerinde müstahdem pilot, makinist, telsizci ve saire gibi mürettebatı ile meydan müdür, memur ve kâtipleri Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı kanunun 19 ncu maddesindeki müteferrik müstahdemler meyanında sayılır.

MADDE 3. — 3424 sayılı kanunun 4 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Devlet Havayolları umum müdürlüğünün bu kanuna bağlı 2 numaralı cetvelde gösterilen ücretli kadrolardaki memurları ile bu kanunun 2 nci maddesinde yazılı müteferrik müstahdemlerinin tekaütlükleri hakkında Devlet demiryolları ve limanları işletme umumî idaresine ait Tekait sandığı kanunu hükümleri tatbik olunur. ve tekaütlükleri bu sandık tarafından yapılır. Bu memur ve müstahdemlerin aylıklarından kesilen yüzde beşlerle Devlet Havayolları bütçesinden bu paranın bir senelik balığına muadil tahsis edilecek meblâğ ve yüzde yarım mâlûliyet tasminatı, karşılığı, Devlet Demiryolları Tekait sandığına yatırılır.

Devlet Havayolları umum müdürlüğünün tayyare üzerinde çalışan uçucu personeli, yalnız tekaüt maaşlarının hesaplarında nazarı itibare alınmak üzere uçucu olarak geçen her hizmet senesi için altı ay uçuculuk yıpranma zammı alırlar.

Ordudaki mecburi hizmetlerini bitiren ge-

Hü.

Na. E.

rinden tekaüt ve yetim aylığı tahsis olunur ve tekaüt aidatı bu miktar üzerinden alınır.

Bu madde mevzuuna girenlere tanınmış olan müktesep hak, bunların diğer daire ve müesseselerde tekaüde tabi hizmetlere nakil ve tayinlerinde nazarı itibara alınmaz

MADDE 4. — 3424 sayılı kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 6. — A) Devlet Havayolları umum müdürü Münakalât vekilinin inhası ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile tayin ve tebdil olunur.

B) Muhasebe müdürü Maliye vekâletince tayin olunur.

C) Diğer memur ve müstahlemlerin tayin ve tebdilleri ile vazife ve salâhiyetleri ve idare encümeni ile inzibat komisyonunun sureti teşekkülü ile vazife ve salâhiyetleri ve idare muamelâtının sureti tedviri nizamnamelerle tayin olunur.

MADDE 5. — 3424 sayılı kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

Ek madde 1. — Sıhhi sebeplerle uçuştan men edilenler münhal kadro mevcut ise idare teşkilâtında bir vazifeye tayin olunurlar. Bu takdirde bunlar maaş veya ücretlerinden gayri geçen beher hizmet senelerine göre ayrıca pilotlar beşer lira, uçucu telsizci ve uçucu makinistler üçer lira aylık tahsisat alırlar.

Ek madde 2. — Devlet Havayolları umum müdürlüğünün nakliyat usul ve şartları ve işletmeyi alâkadar eden hususları Umum müdürlükçe tesbit ve Münakalât vekâletince tasdik olunur.

Ek madde 3. — Devlet Havayolları umum müdürlüğü teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte bulunan herhangi bir memur veya müstahdem teşkilât bulunup bulunmamasıyla mukayyet olmaksızın tayine salâhiyettar

Malûliyet sebebiyle uçuculuktan yer hizmetine geçirilenler, idarede beş sene hizmet etmiş olmak kaydına tabi değildirler.

Ordu ve Havayolları idaresindeki hizmetleri mecmuu 25 seneyi dolduranlara ve yetimlerine 100 lira ücret üzerinden tekaüt ve yetim aylığı tahsis olunur ve tekaütlük aidatı da bu miktar üzerinden alınır.

MADDE 4. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 5. — 3424 sayılı kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

Ek madde 1. — Sıhhi sebeplerle uçuştan men edilenler, münhal kadro var ise, idare teşkilâtında diğer bir vazifeye tayin olunurlar. Bu takdirde bunların yeni vazifelerindeki maaş ve ücretlerinden başka geçirmiş oldukları beher uçuş hizmet senesi için pilotlara beşer lira; uçucu telsizci, uçucu makinistlere üçer lira aylık tahsisat verilir. Bu suretle verilecek meblağ yekûnu uçuculukta aldıkları miktarı geçemez.

Ek madde 2. — Devlet Havayolları umum müdürlüğünün nakliyat usul ve şartları ve işletmeyi alâkadar eden hususları umum müdürlükçe tesbit ve Münakalât vekâletince tasdik olunur.

Ek madde 3. — Devlet Havayolları umum müdürlüğü teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte bulunan herhangi bir memur veya müstahdem, lüzumu halinde tayinine salâhiyettar makamca lüzum görülen yerlerde kul-

B. E.

dikli erbaşlardan Devlet Havayolları umum müdürlüğüne pilot, uçucu, telsizci ve uçucu makinist olarak tâyin edilmiş ve edilecek olanların ordudaki müktesep hakları mahfuz tutulur. Bunlara ve yetimlerine 100 lira ücret üzerinden tekaüt ve yetim aylığı tahsis olunur. Ve tekaüt aidatı bu miktar üzerinden alınır.

Bu madde mevzuuna girenlere tanınmış olan müktesep hak bunların diğer daire ve müesseselerde tekaüde tabi hizmetlere nakil ve tâyinlerinde nazarı itibara alınmaz.

MADDE 4. — 3424 sayılı kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Devlet havayolları Umum müdürü Münakalât vekilinin inhası ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile tâyin ve tebdil olunur.

B) Muhasebe müdürü Maliye vekâletince tâyin olunur.

C) Diğer memur ve müstahdemlerin tâyin ve tebdilleri ile idare encümeni ve inzibat komisyonunun sureti teşekkülü ve bunların vazife ve salâhiyetleri ve idare muamelâtının sureti tedviri nizamnamelerle tâyin olunur.

MADDE 5. — Devlet havayolları Umum müdürlüğünde sıhhi sebeplerle uçuştan men edilenler, münhal kadro var ise idare teşkilâtında diğer bir vazifeye tâyin olunurlar bu takdirde bunların yeni vazifelerindeki maaş ve ücretlerinden başka geçirmiş oldukları beher uçuş hizmet senesi için pilotlara beşer, uçucu telsizci ve uçucu makinistlere üçer lira aylık tahsisat verilir. Bu suretle verilecek tahsisat ile alacakları aylıkları yekûnu uçuculukta aldıkları miktarı geçemez.

MADDE 6. — Devlet havayolları Umum müdürlüğünün nakliyat usul ve şartları ve işletmeyi alâkadar eden hususları Umum müdürlükçe tesbit ve Münakalât vekâletince tasdik olunur.

MADDE 7. — Devlet havayolları Umum müdürlüğü teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte bulunan herhangi bir memur veya müstahdem, teşkilât bulunup bulunmaması ile mukayyet olmaksızın, tâyine salâhi-

Hü.

Na. B.

makamca hücum görülen yerlerde kullanılabilir.

kullanılabilirler.

MADDE 6. — Devlet Havayolları Umum müdürlüğü teşkilât kanununda değişiklik yapılmasına dair olan 3822 sayılı kanunla bağlı cetvelleri ve 3424 sayılı Devlet Havayolları Umum müdürlüğü teşkilât kanununun 2, 4 ve 6 ncı maddeleri mülgadır.

MADDE 6. — Devlet Havayolları umum müdürlüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı kanunun 2, 4, 6 ncı maddeleriyle 3822 sayılı kanun ve bağlı cetvelleri mülgadır.

MADDE 7. — Bu kanun 31 mayıs 1943 tarihinden muteberdir.

MADDE 7. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 8. — Bu kanun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri heyeti memurdur.

MADDE 8. — Hükümetin teklifi aynaa.

22. V. 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
H. Uran	N. Menemencioglu	F. Agrak
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

B. E.

yetli makamca lüzum görülen yerlerde kullanılabilir.

MADDE 8. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 9. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Umum müdürlük</i>				<i>Levazım müdürlüğü</i>			
2	Umum müdür	1	125	6	Müdür	1	70
4	» » muavini	1	90	8	Müdür muavini	1	50
<i>Umum müdürlük kalemi</i>				8	Ayniyat muhasibi	1	50
8	Müdür	1	50	11	Mutemet	1	30
10	Kalem âniri	1	35	10	Depo şefi	1	35
11	Seferberlik memuru	1	30	12	Depo memuru	1	25
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	13	Kâtip ve dosya memuru	1	20
<i>Fen heyeti</i>				13	Ayniyat kâtiibi	1	20
4	Yüksek mühendis	1	90	<i>Muhasebe müdürlüğü</i>			
5	» »	1	80	6	Müdür	1	70
6	» » (veya yüksek mimar)	1	70	8	» muavini	1	50
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	10	Mümeyyiz	1	35
<i>İşletme müdürlüğü</i>				11	Memur	1	30
4	Müdür	1	90	11	Veznedar	1	30
8	Şef	1	50	13	Kâtip ve dosya memuru	1	20
10	Mümeyyiz	1	35	<i>Haslat müdürlüğü</i>			
11	Memur	1	30	6	Müdür	1	70
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	8	» muavini	1	50
<i>Zat işleri ve sicil müdürlüğü</i>				11	Memur	1	30
6	Müdür	1	70	13	Kâtip	1	20
8	Müdür muavini	1	50	<i>Idare hekimliği</i>			
10	Mümeyyiz	1	35	6	Başhekin	1	70
11	Memur	1	30	7	Hekim	2	60
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	10	Sıhhat memuru	6	35
<i>Zat işleri ve sicil müdürlüğü</i>				11	» »	6	30
6	Müdür	1	70	13	Hastabakıcı hemşire	1	20
8	Müdür muavini	1	50	<i>Idare hekimliği</i>			
10	Mümeyyiz	1	35	6	Başhekin	1	70
11	Memur	1	30	7	Hekim	2	60
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	10	Sıhhat memuru	6	35
<i>Zat işleri ve sicil müdürlüğü</i>				11	» »	6	30
6	Müdür	1	70	13	Hastabakıcı hemşire	1	20
8	Müdür muavini	1	50	<i>Idare hekimliği</i>			
10	Mümeyyiz	1	35	6	Başhekin	1	70
11	Memur	1	30	7	Hekim	2	60
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	10	Sıhhat memuru	6	35

[2] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
3	Yüksek tayyare mühendisi	1	400	6	Mütercim (İki ecnebi lisan bilecek)	1	210
5	Tayyare mühendisi	1	260	8	Fen memuru	2	140
5	Telsiz mütehassısı	1	260				
6	Meydan mütehassısı	1	210				

[3] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
3	Yüksek tayyare mühendisi	1	400	5	Telsiz mütehassısı	1	260
5	Tayyare mühendisi	1	260				

Nafia encümeninin değiştirişine bağlı cetveller

[1] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
<i>Umum müdürlük</i>				8	Şef	1	50
2	Umum müdür	1	125	10	Memur	1	35
4	» » muavini	1	90	11	»	1	30
<i>Umum Müdürlük kalemi</i>				12	Kâtip ve dosya memuru	1	25
8	Kalem şefi	1	50	<i>Levazım müdürlüğü</i>			
10	Memur	1	35	6	Müdür	1	70
11	Seferberlik memuru	1	30	8	Şef	1	50
12	Kâtip ve dosya memuru	1	25	8	Ayniyat muhasibi	1	50
<i>İnşaat fen heyeti</i>				10	Depo şefi	1	35
4	Şef, Yüksek mühendis	1	90	11	Mutemet	1	30
5	Yüksek mühendis	1	80	12	Depo memuru	1	25
6	» » veya mimar	1	70	12	Kâtip ve dosya memuru	1	25
8	Fen memuru	1	50	12	Ayniyat kâtibi	1	25
9	» »	1	40	<i>Muhasebe müdürlüğü</i>			
9	Ressam	1	40	6	Müdür	1	70
12	Kâtip	1	25	8	Şef	1	50
<i>Tayyare fen heyeti</i>				10	Memur	1	35
4	Şef, Yüksek tayyare mühendisi	1	90	11	»	1	30
5	Yüksek tayyare mühendisi	1	80	11	Veznedar	1	30
6	Telsiz mütehassısı	1	70	12	Kâtip ve dosya memuru	1	25
7	Mütercim	1	60	<i>Hasılat ve tarife müdürlüğü</i>			
<i>İşletme müdürlüğü</i>				6	Müdür	1	70
4	Müdür	1	90	8	Şef	1	50
8	Şef	1	50	11	Memur	1	30
10	Memur	1	35	12	Kâtip	1	25
11	»	1	30	<i>İdare hekimliği</i>			
12	Kâtip ve dosya memuru	1	25	6	Başhekim	1	70
<i>Zatışleri ve sicil müdürlüğü</i>				7	Hekim	2	60
6	Müdür	1	70	10	Sihhat memuru	6	35
				11	» »	6	30
				12	Hasta bakıcı hemşire	1	25

[2] NUMARALI CETVEL

(İhtisas cetveli)

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
4	Yüksek inşaat mühendisi	1	90	5	Yüksek tayyare mühendisi	1	80
5	» » »	1	80	6	Telsiz mütehassısı	1	70
6	Yüksek inşaat mühendisi ve- ya mimarı	1	70	8	Fen memuru	1	50
4	Yüksek tayyare mühendisi	1	90	9	» »	1	40
				9	Ressam	1	40

Bütçe encümeninin değişikliğine bağlı cetveller

[1] NUMARALI CETVEL

<i>Umum müdürlük</i>				<i>Levazım müdürlüğü</i>			
2	Umum müdür	1	125	6	Müdür	1	70
4	» » muavini	1	90	8	» muavini	1	50
<i>Umum müdürlük kalemi</i>				8	Ayniyat muhasibi	1	50
8	Müdür	1	50	11	Mutemet	1	30
10	Kalem âmiri	1	35	10	Depo memuru	1	35
11	Seferberlik memuru	1	30	12	» »	1	25
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	12	Kâtip ve dosya memuru	1	25
<i>Fen heyeti</i>				13	Ayniyat kâtibi	1	20
4	Yüksek mühendis	1	90	<i>Muhasebe müdürlüğü</i>			
5	» »	1	80	6	Müdür	1	70
6	» » (veya yüksek mimar)	1	70	8	» muavini	1	50
9	Ressam	1	40	10	Mümeyyiz	1	35
13	Kâtip ve dosya memuru	1	20	11	Memur	1	30
<i>İşletme müdürlüğü</i>				11	Veznedar	1	30
4	Müdür	1	90	12	Kâtip ve dosya memuru	1	25
8	» muavini	1	50	<i>Haslat müdürlüğü</i>			
10	Mümeyyiz	1	35	6	Müdür	1	70
11	Memur	1	30	8	» muavini	1	50
12	Kâtip ve dosya memuru	1	25	11	Memur	1	30
<i>Zat işleri ve sicil müdürlüğü</i>				12	Kâtip	1	25
6	Müdür	1	70	<i>İdare hekimliği</i>			
8	» muavini	1	50	6	Başhekim	1	70
10	Mümeyyiz	1	35	7	Hekim	2	60
11	Memur	1	30	10	Sihhat memuru	6	35
12	Kâtip ve dosya memuru	1	25	11	» »	6	30
				12	Hastabakıcı, hemşire	1	25

[2] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
3	Yüksek tayyare mühendisi	1	400	6	Mütercim (iki cenebi lisan bilecek)	1	210
5	Tayyare mühendisi	1	260	8	Fen memuru	2	140
5	Telsiz mütehassısı	1	260				
6	Meydan »	1	210				

[3] NUMARALI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	Ücret
4	Yüksek mühendis	1	90		3	Yüksek tayyare mühendisi	1		400
5	» »	1	80		5	Tayyare mühendisi	1		260
6	» » veya yüksek mimar	1	70		5	Telsiz mütehassısı	1		260

